

גמ"ר 12575/07/19 - מדינת ישראל נגד דוד דווידוב

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

02 אוגוסט 2020

גמ"ר 12575-07-19 מדינת ישראל נ'

דווידוב

לפני כבוד השופטת שרית קריספין	מדינת ישראל
בעניין:	המאשימה
ע"י בא כוחו עו"ד בן צור	
נגד	
הנאשם	דוד דווידוב
ע"י בא כוחו עו"ד דוויק	

גזר דין

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בגרם מוות ברשלנות, בהקשר לתאונת דרכים מיום 19.5.19, בה קופחו חייו של יעקב אלמוג ז"ל, (להלן - המנוח), שהיה בן 21 בלבד במוותו.

כמפורט בכתב האישום, הנאשם נהג אותה עת באוטובוס ציבורי של חברת "דן", ברחוב העלייה בתל אביב, מכיוון דרום לכיוון צפון ובהגיעו לפני צומת "כיכר המושבות" - צומת הרחובות העלייה, מנחם בגין, אלנבי ודרך יפו, סטה למסלול הנסיעה הנגדי, שכן מסלול נסיעתו היה חסום על ידי אוטובוס שלא היה כשיר לנסיעה וזאת כשהוא חוצה תחילה קו הפרדה רצוף, בהמשך, נוסע משמאל לאי תנועה בנוי ולבסוף, נכנס לצומת האמור, בניגוד לכיוון הנסיעה המותר כאשר למולו, הגיע המנוח, שרכב על אופניים, בניגוד לכיוון התנועה, ללא קסדה ופנה שמאלה, מרחוב מנחם בגין לרחוב העלייה, כאשר ברמזור בכיוון נסיעתו, דולק אור אדום. המנוח התנגש עם אופניו בפינה הימנית קדמית של האוטובוס, נפל לכביש, הובהל לבית החולים כשהוא מורדם ומונשם ונפטר ביום 2.6.19.

אקדים ואציין, כי מדובר בתאונת דרכים חריגה, בעבירות של גרם מוות ברשלנות, שכן אופן נהיגתו של הנאשם לא התאפיין בהיסח דעת רגעי או אפילו מתמשך ולמעשה, ספק אם לא מדובר בהלך נפש חמור מרשלנות, שכן, הנאשם פעל באופן מכוון ורצוני, עת עבר למסלול הנסיעה הנגדי והמשיך בנסיעה, כמפורט לעיל.

המאשימה הציגה ראיותיה לעונש - עדותה של אם המנוח, הגב' בשמת תומר ומכתב שהגישה וכן, את גיליון הרשעותיו של הנאשם והצדדים טענו לעונש, כמפורט בפרוטוקול הדיון.

מטיעוניו של התובע, עולה כי נשקלה האפשרות להאשים את הנאשם בעבירה של המתה בקלות דעת, אך נוכח האשם התורם מצדו של המנוח, כפי שפורט לעיל, הוחלט לבסוף לייחס לו עבירה של גרם מוות ברשלנות.

מן האמור לעיל וכי שיפורט גם להלן, מצאתי כי רשלנותו של הנאשם, הנה ברמה הגבוהה ביותר האפשרית תחת הגדרת "גרם מוות ברשלנות" ואלמלא רשלנותו התורמת הגבוהה אף היא של המנוח, נראה כי היה בהחלט מקום לייחס לו עבירה של הריגה/המתה בקלות דעת.

דין והכרעה

עמוד 1

המחוקק קבע במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין את עקרון ההלימה, כעקרון המנחה בענישה, דהיינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

מתחם הענישה ההולם ייקבע על-פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין ולפיו יש מקום ליתן משקל לערך או הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40ט ואילו בתוך מתחם העונש, יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב, בין היתר, בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לקולא ולחומרה.

באופן נהיגתו, הביא הנאשם לפגיעה בערך הנעלה של קדושת החיים, ערך עליו אנו מצווים להגן כחברה, בכל דרך אפשרית.

בע"פ 6755/09, ארז אלמוג נגד מדינת ישראל, קבע בית המשפט העליון, כפי שציין ב"כ המאשימה, את העקרונות לפיהם יש לגזור את דינו של מי שהורשע בגרם מוות ברשלנות בתאונת דרכים:

"נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות".

בע"פ 11786/04 אבו טריף נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 5.9.2005), כתב כבוד השופט א' לוי כי: **"בתקופה בה התאונות הקטלניות הפכו, למרבה הדאבה, לתופעה המתרחשת כמעט בכל יום, מצווה בית המשפט לומר את דברו בדרך הענישה, כדי לטעת בתודעתם של נהגים את החובה לנהוג בזהירות, תוך הקפדה על הכללים המתחייבים מהדין".**

באופן דומה נקבע בע"פ 5787/04 שחאדה נ' מדינת ישראל :

" תאונות הדרכים המתרחשות בכבישי הארץ חדשים לבקרים בשל נהיגה רשלנית או פזיזה, גובות מחיר יקר מדי בנפש וכבר נפסק על-ידינו לא אחת כי אין מקום לענישה סלחנית מדי במקרים אלה ויש להעדיף את הצורך להעביר לציבור מסר ברור ומרתיע, אלא אם כן מתברר כי קיימות נסיבות אישיות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות סטייה מרמת הענישה הראויה".

ואילו בע"פ 6358/10 מחמוד קבהא נ' מדינת ישראל, נאמר:

" נוכח ריבוי תאונות הדרכים הקטלניות, המתרחשות כמעט מדי יום ביומו וגובות את חייהם של קורבנות רבים, הביע בית משפט זה את הצורך במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי אלו הנוהגים ברשלנות ובחוסר אחריות בכבישים... מדיניות הענישה המחמירה והמרתיעה באה לידי ביטוי בכך שעל פי רוב הרשעה בעבירות גרימת מוות ברשלנות בתאונות דרכים מחייבת הטלת עונש מאסר בפועל ופסילת רישיון לתקופה ממושכת".

ברע"פ 2957/12 חן נגד מדינת ישראל, שעניינו אף הוא גרם מוות ברשלנות, נדחתה בקשת רשות ערעור על עונש של 30 חודשי מאסר בפועל ו-15 שנות פסילה, תוך שכבוד הש' ג'ובראן קובע:

"אמנם, העונש שהוטל על המבקש אינו עונש קל והוא ברף הענישה העליון בעבירות מסוג זה. אלא שכפי שקבע בית המשפט המחוזי מדובר בעונש ראוי בנסיבות העניין. המבקש הורשע בעבירה חמורה וכבר נפסק כי יש להעניש בחומרה את עברייני התנועה, ובייחוד כאשר למרבה הצער התוצאה של הפרת חוקי התנועה היא תוצאה קטלנית (ראו למשל: ע"פ 7434/04 אלקיעאן נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 23.2.2005)). בענייננו, מדובר בנסיבות חמורות במיוחד שכן המבקש נהג באופן רשלני ביותר בכך שהגביר את מהירות נהיגתו לפני שהגיע למעבר החצייה וזאת במקום להאט ולבחון האם ישנם הולכי רגל המתכוונים לחצות את הכביש".

ברע"פ 2996/13 נייאזוב ואחרים נגד מדינת ישראל, נאמר:

"... העונשים שהוטלו על המבקשים אינם בכלל אלה בשל רף הרשלנות המשתקף מנסיבות התאונות וחרף הנסיבות האישיות; הם משקפים את הצורך במאבק בקיפוח חיי אדם בדרכים, המהוה, למרבה הצער, תופעה שכיחה במחוזותינו, ומדיניות הענישה משקפת את היחס לקדושת חיי אדם. האמת תורה דרכה, כי הענישה במקרי גרימת מוות ברשלנות בגדרי תאונות דרכים או תאונות אחרות היא אתגר קשה, שכן עסקין ככלל בנאשמים נורמטיביים שמעודו והתרשלו בהיסח הדעת של רגע, וחרב עולמן של שתי משפחות; בראש וראשונה, וברמה עילאית, של משפחת הקרבן שקופדו חיו בשל רשלנות; אליה נכמר הלב. אך במרבית המקרים ישנה גם טראומה לפוגע ולמשפחתו, לא רק בשל הענישה אלא בשל המעשה, ... וכדברי הנשיא שמגר בר"ע 530/84 שפר נ' מדינת ישראל, פ"ד לח (4) 162, 163 "..." שאנו דנים בעבירה שאינה כרוכה בפגמים מוסריים או בשחיתות, אלא ביטויה כידוע לכולנו, באופן התנהגותו של האדם הנוהג ברכב". מכל מקום, בנסיבות אלה של אבדן חיים, לעובדת מותם של הקרבנות ולקדושת חייהם נודעת חשיבות רבה בענישה; עוד משכבר הימים כתב מ"מ הנשיא זילברג (ע"פ 211/66 שפירא נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד כ(3) 375, 382 (1966)) דברים אלה שלא פג טעמים: "לי נראה כי הוראת המינימום האמורה בסעיף 64 של פקודת התעבורה (נוסח חדש) באה לטעת בלב האזרח יחס של הכרת כבוד מיוחדת בפני קדושת החיים, ולכן משהוכחה רשלנותו של הפוגע הממית שומה עלינו להטיל עליו עונש מאסר, חוץ אם אשמתו היא כקליפת השום ממש - דבר שלא אירע במקרה שלפנינו". על כן ההתחשבות בנסיבות האישיות לפטור ממאסר בפועל תהא במקרים חריגים, וכמובן תוך הבאה בחשבון של מידת הרשלנות בכל מקרה ספציפי.... החובה לשמור על חוקי התנועה היא בחינת "ונשמרתם מאד לנפשותיכם" (דברים ד', ט"ו), שמירה לא רק על חיו של אדם עצמו אלא גם על חיי הזולת.... סוף דבר: משקופחו חיי אדם ברשלנותו של נהג, המדיניות השיפוטית היא מאסר בפועל, בהיעדר נסיבות אישיות חריגות מאוד המצדיקות זאת. קשיים אישיים ומשפחתיים הכרוכים בכניסה למאסר הם אינהרנטיים למצב, ועל כן ככלל לא יראו אלה כנסיבות להקלה (עניין אלמוג; עניין מזרחי; עניין הרמוס)....".

יודגש, כי בעניין נייאזוב לעיל, עסקין בשלושה נאשמים שונים, שנגזרו עליהם עונשי מאסר לתקופות שבין 6 חודשים לשמונה חודשים, כאשר לכל אחד מהנאשמים, נסיבות אישיות קשות, כמפורט בהחלטתו של בית המשפט העליון, שדחה את שלושת הערעורים.

מן האמור עולה, כי רק בשל נסיבות מיוחדות וחריגות, יימנע בית המשפט מהטלת עונש מאסר בפועל על מי שהורשע בעבירה של גרם מוות ברשלנות ולרמת הרשלנות, משקל מכריע בגזר הדין.

במקרה שבפני, הגיש כל צד פסקי דין לתמיכה בטיעוניהם ולעניין זה, כבר נקבע בפסיקה, למשל בע"פ 39563-08-14 אברהם רפאל נ' מדינת ישראל : "הפסיקה, כדרכה של פסיקה, הפוך בה והפוך בה דכולא בה, פסיקה

מחמירה לצד פסיקה מקלה.

באשר למתחם העונש ההולם, הרי שלטעמי, הנאשם נטל סיכון בלתי סביר ובלתי פרופורציונלי ביחס לסיטואציה בה עמד, שכן כל שנדרש ממנו, היה להמשיך ולהמתין עד שמסלול הנסיעה שלו יתפנה, כל זאת כאשר ברור לו, כי כל ניסיון לעקוף את המכשול, יכול להיעשות רק דרך המסלול הנגדי ברחוב עמוס בתנועה, בסמוך לפני צומת מרכזי של 4 רחובות עמוסים בעוברי דרך על כל סוגיהם - הולכי רגל, רוכבי דו גלגלי, נהגי רכב פרטי, נהגי רכב ציבורי, רוכבי כלים חשמליים מסוגים שונים ורוכבי אופניים. שיקול הדעת הלקוי שהפגין הנאשם בבחירתו, הוביל אותו, לכניסה לצומת מרומזר, בניגוד למסלול הנסיעה, כאשר האוטובוס בו נהג, משמש כחומה בפני נהגים שניסו להיכנס לרחוב העלייה, לכיוון דרום, אשר נאלצו להדחק מצדדיו, תוך סיכון עצמם ויתר משתמשי הדרך, כפי שניתן היה לראות בבירור בסרטון.

הטענה כי הנאשם המתין עד כי ברמזור בכיוון נסיעתו - המקורי, דלק אור ירוק וכלי רכב יחלפו בנתיב הנגדי, אין בה די וברי, כי לא ניתן להשוות בין סיטואציה בה היה הנאשם נוסע באותו מסלול, בחסות שוטר שמכוון את התנועה, כפי שטען הסנגור, לבין הסיטואציה במקרה שבפני, בה עשה הנאשם דין לעצמו, תוך סיכון יתר משתמשי הדרך.

בהקשר של ענישה על סיכון פוטנציאלי, כפי שהיווה הנאשם לכלל משתמשי הדרך בקרבתו, נאמר בע"פ **6942/12 דיראווי נ' מ"י**, ע"י כבוד הש' הנדל:

".... יש שבנהיגתם ובהתנהגותם עלולים להפוך המצאות מועילות מכלי רכב לכלי נשק. כשאלה גומלים בליבם להפר את "דין התנועה", על מערכות אכיפת החוק להטיל את הסנקציה המתאימה, כדי לאפשר לציבור המשתמשים בדרך הגעה בטוחה למחוז חפצם. בעבירות תעבורה יש משמעות למבחן התוצאה ויש גם משמעות למבחן התוצאה הפוטנציאלית, אפילו לא התממשה. שיקולי המניעה וההרתעה בכגון דא תופסים מקום ממשי בשיקולי ההכרעה".

בנסיבות קרות התאונה שבפני, נהג הנאשם, כאמור לעיל, ברשלנות ברף הגבוה ביותר בעבירה בה הורשע, שכן, מדובר במקרה של בחירה מודעת והתעלמות מההשלכות האפשריות של הבחירה ומכאן, שמדובר ברשלנות רבתי, אשר יש ליתן לה משקל ממשי בגזר הדין לאור הפסיקה הנוהגת.

בת.פ 8048/09 מדינת ישראל נגד שלא לפה, בעניינו של מי שנהג במהירות גבוהה, יצא לעקיפה של שני כלי רכב בעקומה, איבד שליטה על רכבו והתהפך לתעלה וכתוצאה מהתאונה, נהרגה נוסעת שישבה במושב האחורי ברכבו, קבע כבוד הש' צלקובניק, מבית המשפט המחוזי בבאר שבע:

"אין מקרה אחד דומה למשנהו, וצודק ב"כ הנאשם בטענו כי רמת הענישה אינה אחידה, ובמקרים לא מועטים מתעוררת דילמה ענישתית במלוא כובדה (ראו למשל, ע"פ 1319/09 משה כהן נ. מ"י, ניתן ביום 13.5.2009; רע"פ 2166/09 שלמה כהן נ. מ"י, ניתן ביום 26.5.2009). עם זאת נקבע לא אחת, כי ככל שההתנהגות שהובילה לתוצאה הקשה חמורה יותר, יפחת משקלן של נסיבות אישיות (ראו בעניין זה הנאמר ב-ע"פ 62/09 אליהו חדש נ. מ"י, (ניתן ביום 4.6.2009); ע"פ 3821/08 מג'דוב נ' מדינת ישראל).

נראה שאין חולק כי רמת רשלנותו של הנאשם מצוייה ברף החומרה העליון של העבירה, והיא נושקת לעבירת ההריגה...נראה שסקירת הפסיקה שהוצגה על ידי הצדדים מלמדת, כי אין נוטים בדרך כלל, בעבירה של גרם

מוות ברשלנות, למצות את מלוא תקופת המאסר הקצובה בצד העבירה. עם זאת, נדירים המקרים שבהם מתקיים מכלול נסיבות חמור מזה שהוצג בפנינו, וגם משנמצא מסיבות דחוקות למדי, כי יש מקום להקל עם הנאשם תוך שינוי סעיף העבירה, הרי שהנסיבות החמורות מאד של נהיגתו לא עברו מהעולם, והענישה שתוטל על הנאשם חייבת ליתן לנסיבות אלה ביטוי ממשי".

הנאשם במקרה זה, נדון ל-30 חודשי מאסר בפועל ו-14 שנות פסילה ובית המשפט העליון, דחה את ערעורו, בע"פ **708/10, שלא לפה נגד מדינת ישראל**, שם אמר, בין היתר, כבוד הש' לוי:

"אין בידינו להיעתר לערעור. נגע תאונות הדרכים הגיע כבר לממדים מבהילים, עד ששוב לא ניתן להסתפק במלל מרתיע ויש להגיב, במקרים הראויים, בענישה מחמירה, עד כדי השמתו של הנהג העבריין מאחורי סורג ובריח. המקרה שבפנינו הוא אחד מאלה, מאחר ולא חוסר תשומת לב רגעית או מחדל כזה או אחר גרם לקיפוד פתיל חייה של המנוחה, אלא מעשה יזום של המערער...".

בעפ"ת **33840-02-12 סובחי נגד מדינת ישראל**, נאמר:

"סקירת הפסיקה מלמדת כי במקרי הנהיגה הרשלנית הקלים ביותר נגזרו על הנהגים עונשי מאסר של 6 חודשים בעבודות שירות (ע"פ 4732/02 סורפין נ' מ"י); במקרים של רשלנות חמורה יותר נגזרו עונשי מאסר בפועל לתקופות של 10 חודשים (ע"פ 6755/09 אלמוג נ' מ"י); 13 חודשים (ע"פ (ת"א) 71933/06 קלנסבלד נ' מ"י), במקרה בו נהרגו אם ובנה, ונפצעו שלשה אחרים; 15 חודשים (ע"פ 6358/10 קבהא נ' מ"י) במקרה בו נהרגו שניים ונפצעו ששה; ו-18 חודשים (ע"פ 6544/07 גראמנט נ' מ"י). במקרים החמורים ביותר נגזרו על הנאשמים 24 חודשי מאסר (ע"פ 8382/03 חילף נ' מ"י פ"ד נ"ח (2) 139, במקרה בו נהרגו שלשה אנשים; ת.פ. (חי') 114/01 מ"י נ' טל בן סבח יצחק, במקרה בו נהרגו ארבעה אנשים וע"פ (ת"א) 70632/02 זקרי נ' מ"י); 27 חודשי מאסר (ע"פ (מרכז) 8250-02-08 סובינסקי נ' מ"י, במקרה בו היו שלושה הרוגים); 30 חודשי מאסר (ע"פ 708/10 שלא לפה נ' מ"י, גמ"ר (פ"ת) 2404-03-11 מ"י נ' יהודה חן, עפ"ג (מרכז) 4766-07-09 יגמור נ' מ"י, במקרה בו נהרגו אב ובתו.....סקירת הפסיקה דלעיל מצביעה על כך שטווח הענישה בעבירת גרימת מוות בנהיגה רשלנית נע מששה חודשי עבודות שירות, ועד 30 חודשי מאסר בפועל, במקרים החמורים והקשים ביותר".

עוד נאמר בענין סובחי לעיל:

"ונצטט כאן מדברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 92) (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה) התשס"ו 2006, שם נאמר כי "העונש המרבי צופה את פני המקרים החריגים בחומרתם, שבהם מתבקשת תגובה עונשית קיצונית ביותר".

בנסיבות שניתן לומר כי הן דומות במידת מה למקרה שבפני, אך רמת הרשלנות בהן נמוכה יותר, דהיינו, מקרים בהם כלי רכב סטו, בשל נהיגה רשלנית או חוסר תשומת לב רגעית או מתמשכת, אל עבר מסלול הנסיעה הנגדי, הוטלו עונשי מאסר לתקופות של **15 חודשים** - עפ"ג 23713-12-10 זילברמן נגד

מדינת ישראל, **12 חודשים** - גמ"ר 7427-03-11 מדינת ישראל נגד אדעיים, **15 חודשים** - גמ"ר 2834-03-15 מדינת ישראל נגד סקיק, **18 חודשים** - ת"פ 7334-01-11, מדינת ישראל נגד עלוש ואח', **15 חודשים** (שקוצרו ל-12 חודשים) - עפ"א 33/08 מורד נגד מדינת ישראל, **10 חודשים** (שהוחמרו ל-16 חודשים) - בעפ"ג 26904-04-14 מדינת ישראל נגד זהר.

נוכח מכלול הנסיבות שפורטו לעיל ובדגש על רמת הרשלנות הגבוהה שמצאתי באופן נהיגתו של הנאשם, אני סבורה כי מתחם הענישה הראוי במקרה שבפני כולל מאסר בפועל, לתקופה שבין 15 חודשים ועד 30 חודשים, פסילה בפועל, לתקופה שבין 10 שנים ועד 15 שנים, מאסר מותנה ופיצוי למשפחת המנוח.

מכאן, כי מתחם הענישה שהוצע על ידי ההגנה, אינו רלוונטי כלל למקרה שבנדון.

באשר לרשלנות תורמת או אשם תורם מצדו של המנוח, הרי שבהקשר זה נאמר בעפ"ת 41953-04-10 **גולאני נגד מדינת ישראל:**

"אם כן, ניתן לומר כי היה לנהג המעורב "אשם תורם" להתרחשות התאונה, מבלי לגרוע מהקביעה שהמערער הוא האשם בתאונה והוא זה שעליו להיענש. יש להביא בחשבון לעניין עוצמת העונש ותקופת המאסר בפועל את הנתון האמור של האשם התורם".

ובע"פ 17215-04-17 דרויש נגד מדינת ישראל, נאמר, לגבי רשלנות תורמת של הולכת הרגל המנוחה:

"אם בכל זאת, אנו סבורים כי יש מקום להתערבות מסוימת בענישה, הרי זה משום שאנו נותנים משקל מסוים גם לאופן התנהלותה של המנוחה. אנו אומרים זאת בצער, בכאב, בזהירות ובאחריות הנדרשת לאמירה מסוג זה, שהרי המנוחה שילמה את המחיר היקר ביותר - חייה שנגדעו.... בנסיבות התיק הנוכחי, קביעתנו היא כי יש מקום להתערב במידת מה בתקופת המאסר בשל נימוק זה".

כמפורט לעיל ועם כל הצער באמירה זו, הרי שגם המנוח נהג ברשלנות ממשית, באופן בו נכנס לצומת, בניגוד לאור אדום ברמזור ולכיוון התנועה ובכך שלא חבש קסדה לראשו ומדובר בנתון שיש לו השפעה על העונש שייגזר בסופו של יום על הנאשם.

לא מצאתי בנסיבות המקרה שבפני, טעמים לחריגה ממתחם הענישה לעיל - לקולא או לחומרה, כאמור בסעיפים 40ד או 40ה לחוק העונשין.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לעבירה, הנאשם שבפני הוא בן 60, אב לשני ילדים וסב לחמישה נכדים. תסקיר שירות המבחן מתייחס בהרחבה לנאשם, משפחתו ומצבו הנפשי והכלכלי כיום וכאמור לעיל, קובע כי מדובר באדם בעל מערכת ערכים נורמטיביים, נהג אוטובוס מקצועי משך שנים רבות, הרואה עצמו כאדם שומר חוק.

הנאשם הודה באחריותו לגרם התאונה ותוצאותיה הטרגיות, גם אם לא בתחילת ההליך המשפטי, הביע צער וחרטה

וחסך מאמו של המנוח את הכאב הנלווה להתמשכות ההליכים בתיק.

באשר לטענת ההגנה בדבר היות הנאשם אדם נורמטיבי והחשש מהנזק שייגרם למשפחתו, היה וישלח למאסר, נאמר בעניין קבהא, על ידי כבוד הש' דנציגר:

"המערער אכן הינו אדם נורמטיבי, בדומה לרבים אחרים הגורמים ברשלנותם לתאונות דרכים שתוצאותיהן קטלניות. כמו כן אין עוררין כי התאונה לה גרם המערער המיטה אסון כבד על משפחות הקורבנות והנפגעים, כמו גם על משפחת המערער ועליו עצמו, שכן עקב התאונה נגרם לו סבל נפשי ופיסי רב. עם זאת, עם כל הצער שבדבר סבורני כי יש ליתן במקרה דנן משקל מכריע לשיקולי הגמול וההרתעה ואין בנסיבותיו האישיות של המערער כדי להקטין את הצורך בהעדפת האינטרס הציבורי כי על המורשעים בעבירת גרם מוות ברשלנות יוטל עונש מאסר בפועל, כך שיועבר לכלל החברה מסר חד וברור כי יש להקפיד על חוקי התנועה על מנת להילחם בנגע תאונות הדרכים, הגובה מחיר כבד מדי יום".

בעניין זהר לעיל, נאמר:

"לצערנו אין כמעט יום דיונים שבו איננו דנים בתיקים של גרם מוות ברשלנות, הרבה יותר מכפי שהיינו רוצים. זוהי המציאות בכבישי מדינת ישראל ועם כך אנו נאלצים להתמודד. הענישה צריכה בראש ובראשונה לתת ביטוי לקדושת חיי אדם, לכך שסתם כך על לא עוול בכפו מצא קורבן התאונה את מותו. ולצד היבט זה - למידת הרשלנות שמדובר בה. האמצעי הענישתי היחיד שאכן מעמיד את חיי האדם במרכז, הוא המאסר. התקופה שבה נשללת מאדם חירותו, מהווה מענה יחיד, ואף הוא "בערבון מוגבל" - לשלילת חייו של הקורבן. אכן, העבריינים בתחום זה הם במקרים רבים אנשים נורמטיביים, שעל-כן הלב נחמץ כאשר הם נשלחים אל מאחורי סורג ובריח...".

דומה כי דברים אלה, יפים גם למקרה שבפני.

כאמור לעיל, הנאשם נוהג כ-43 שנים ומשמש כנהג מקצועי לפרנסתו ולעניין זה נקבע בפסיקה, כי אין זו נסיבה לקולא, אלא להיפך, שכן מצופה ממנו לרמת זהירות מוגברת, כמפורט להלן -

ברע"פ 8839/05, ראובן נגד מדינת ישראל, קבע כבוד הש' ג'ובראן:

"איני רואה גם מקום להקל בעונש בשל היות המבקש נהג מקצועי, המתפרנס מנהיגה. דווקא באדם, אשר נמצא שעות רבות על הכביש, טמונה סכנה רבה יותר לפגיעה באחרים באם יתרשל ויש מקום להביא גורם זה בחשבון".

רע"פ 8102/06 ויאצ'סלב רפאילוב נ' מדינת ישראל:

"עובדת היותו של המבקש נהג מונית עומדת לרעתו, היות ודווקא ממי שנוהג במשך שעות רבות מדי יום ואחראי לבטיחותם של הנוסעים ברכבו, נצפה להקפדה יתרה על כללי התנועה (ראו רע"פ 8839/05 עמוס ראובן נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). המבקש נהג ברכב בקלות ראש ובאופן אשר יש בו כדי לסכן את חייהם של הנוסעים בכביש".

רע"פ 960/07 יחזקאל כהן נ' מדינת ישראל:

"יתרה מכך, עובדת היותו של המבקש נהג מונית עומדת לרעתו, היות ודווקא ממי שנוהג במשך שעות רבות מדי יום ואחראי לבטיחותם של הנוסעים ברכבו, נצפה להקפדה יתרה על כללי התנועה".

בש"פ 1879/07 בני שלו נ' מדינת ישראל:

"יתרה מכך, היותו של העורר נהג-מונית במקצועו עומדת לחובתו ולא לזכותו וזאת מאחר שהעובדה שהוא נמצא שעות רבות בכביש מגבירה את מסוכנותו לציבור ומצדיקה את הצורך בתקופת צינון בטרם יחזור לנהוג".

בבש"פ 4744/06 יחיאל יהושוע נ' מדינת ישראל:

"העובדה שהינו נהג מקצועי פועלת במידה רבה לחובתו וכבר נפסק כי: "דווקא באדם, אשר נמצא שעות רבות על הכביש, טמונה סכנה רבה יותר לפגיעה באחרים באם יתרשל ויש מקום להביא גורם זה בחשבון".

עברו התעבורתי של הנאשם תקין, נוכח וותקו בנהיגה ומשלח ידו, שכן לחובתו 7 הרשעות קודמות בלבד.

אין ספק בליבי כי התאונה ותוצאותיה הטרגיות השפיעו באופן ממשי גם על הנאשם ומשפחתו ולא רק על משפחת המנוח, אך האינטרס הציבורי במקרה זה, דוחק מפניו את האינטרס האישי של הנאשם ומחייב ענישה חמורה ומרתיעה, בדמות מאסר בפועל לתקופה משמעותית.

באשר להמלצות שירות המבחן לעונש, כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר, נאמר ברע"פ 7257/12, **סנדרוביץ נגד מדינת ישראל:**

"אשר לטענת המבקש, לפיה שגו הערכאות הקודמות משלא אימצו את המלצותיו של שירות המבחן בעניינו, הרי שדינה להידחות. המלצותיו של שירות המבחן, כשמן כן הן - המלצות. בית-המשפט אינו כבול לאמור בהן והוא אינו מחויב לפעול על פיהן. עמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית-המשפט בבואו לגזור את דינו של נאשם - לעיתים יאמץ בית-המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין לנסיבותיו הוא, וכל מקרה ייבחן לגופו, תוך מתן משקל ראוי להמלצות שירות המבחן (ראו, רע"פ 5176/03 סוריאנו נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 12.06.2003))."

מכל הטעמים שצוינו לעיל, בנוגע למידת רשלנותו החריגה של הנאשם, לא מצאתי לנכון לאמץ את המלצות שירות המבחן, שכן, לטעמי, נוכח רמת הרשלנות, אין מקום למאסר שירוצה על דרך של עבודות שירות. אציין, כי אכן, נעתרתי לבקשת ההגנה להפנות את הנאשם אל הממונה על עבודות השירות, אך הבהרתי כי אין בכך כדי להשליך על העונש שייגזר בסופו של יום על הנאשם.

בנוגע לסוגיה של פיצוי כספי למשפחת המנוח, יש הצדקה להטיל על הנאשם פיצוי כספי, כחלק מהשתתפותו בהליך המשפטי ולא להותיר עניין זה רק להליכים אזרחיים. ולעניין זה, נאמר בעפ"ת 4107-04-12 סאסי נגד מדינת ישראל:

"באשר לפיצוי, אכן יש אפשרות לקבל פיצוי במסגרת הליכים אזרחיים, וכשמדובר בתאונות דרכים בהליכים אזרחיים שאינם פשוטים יותר, לאור החקיקה בעניין זה, אבל היום מקובל יותר, וטוב שכך, לסייע לנפגעי עבירות פליליות, כל עבירה פלילית, לרבות עבירות פליליות שהינן במישור התעבורתי על דרך של פיצוי אפילו סמלי במסגרת של פיצוי פלילי".

בנימה אישית - אמו של המנוח, הגב' בשמת תומר, הגישה מכתב שכתבה על בנה המנוח, "ילד בן 20, שכולו חיוך, אהבה ומוזיקה" והלב נחמץ למקרא דבריה ובמחשבה על המוות המיותר ועל התוכניות הרבות לעתיד שהיו ליעקב ז"ל, עתיד שנגדע באחת, בנסיבות טראגיות.

לאור כל האמור לעיל ולאחר ששקלתי את כל השיקולים, לחומרה ולקולא, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 20 חודשי מאסר בפועל.

הנאשם ייאסר כעת ובכפוף לחתימתו על ערבות עצמית בסך 20000 ₪, הפקדת דרכון במזכירות בית המשפט תוך 24 שעות והוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ, יינתן עיכוב ביצוע לעונש המאסר והנאשם יתייצב לתחילת ריצוי מאסרו בבית הסוהר "ניצן", ביום 2.9.20, עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

2. 12 שנות פסילה בפועל, בניכוי הפסילה שריצה הנאשם בתיק זה, מיום 20.5.19 ועד היום. הפסילה תמנה מיום שחרורו של הנאשם ממאסר ובכפוף להפקדת מסמכים מתאימים במזכירות בית המשפט.

3. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים. המאסר יחול על העבירות בהן הורשע הנאשם וכן על עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

4. הנאשם ישלם סך של 12,000 ₪ כפיצוי למשפחת המנוח. הסכום האמור יופקד במזכירות בית המשפט עד ליום 12.10.20 ויועבר אל מוטב ממשפחת המנוח, על פי פרטים שתעביר המאשימה למזכירות בית המשפט.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ב אב תש"פ, 02 אוגוסט 2020, במעמד הנוכחים.